

מעשרה עכ"פ הם ככרמלית וכשמחבר ידו או כלי אליהם הרי הוא כשואב ומוציא מכרמלית לרשות הרבים³³ ואם הם למעלה מעשרה אף שאין בהם ד' אסור משום גזירה שמה ידא בהם ד' שאו הם רשות היחיד וגמורה³⁴. ואע"פ שהגדלים בוקעים תחתיהם מכל מקום הואיל והם בולטים ויוצאים מן הגג שהוא רשות היחיד הרי הם נדונים כחורי רשות היחיד שהם כרשות היחיד³⁵ כמו שנתבאר בסיומן שמו"ה³⁶:

שנב הקורא בספר ונתגלגל מרשות לרשות וכו' ד' סעיפים:

א הקורא על האסקופה בספר³⁷ מספרי הקודש העשוי בגלילה כספר תורה³⁸ ונתגלגל ראש האחד מהספר מידו לרשות הרבים שלפני האסקופה וראש השני נשאר בידו³⁹ גוללו אצלו אפילו נתגלגל חוץ לד' אמות⁴⁰ ואע"פ שהאסקופה היא רשות היחיד שיש עליה משקוף רחב ד' התירו משום ביוון כתבי הקדש⁴¹ שרבים דורסים על האסקופה⁴² שאין בגלילה זו איסור תורה הואיל וראש השני נשאר בידו וכל הוורק דבר לרשות הרבים וראש השני בידו אם יכול להביאו אצלו על ידי זה פטור שאין כאן הנהגה ברשות הרבים⁴³ ולכן מותר לחזור ולהביאו אצלו מן התורה אלא שהכמים אסרו זה בישאר רבנים גזרה שמה יפול כולו מידו לרשות הרבים וביאנו אצלו⁴⁴ אבל במקום ביוון כתבי הקודש לא גזרו גזרה זו.

אבל אם נפל כל הספר מידו אפילו נפל לכרמלית⁴⁵ אסור להביאו אצלו שלא התירו שבות גמור כזה משום ביוון כתבי הקדש⁴⁶:

ב ובשאר דברים⁴⁷ אפילו נפל לכרמלית⁴⁸ וראש השני בידו אסור להביאו אצלו (ולא אמרו⁴⁹ שככרמלית לא גזרו גזרה מפני שהיא גזרה לגזרה אלא בדבר שאין בו דרך מלאכה⁵⁰ כגון העומד ברשות היחיד ושותה ברשות הרבים שנתבאר בס' ש"ג⁵¹ או הוורק מרשות היחיד לרשות היחיד דרך מקום פטור שיתבאר בס' ש"ג⁵² או היוצא לרשות הרבים מבעוד יום סמוך לחשכה וחפץ בידו שנתבאר בס' רנ"ב⁵³ אבל דבר שהוא דומה למלאכה גזרו אף בכרמלית ולכן יש אוסרים להוציא מרשות היחיד לכרמלית דרך מקום פטור כמו שנתבאר בס' שמו"ו⁵⁴ ולכן אסרו למלטל פחות פחות מד' אמות בכרמלית

אסור בבין השמשות רק לדבר הרשות ופחות פחות מד' אמות אסור אפילו לדבר מנוה. וראה לעיל סי' רמז ס"ב. וראה תהלה לידו שם ספ"ו) דשאני תתם דלא מינסדרי תכלדי (בממאר שם מ"א. וראה תוס' עירובין ק, א ד"ה ולא. מ"א ס"ק ג).

יא ב"ה ד"ה ומיש והרמב"ם. מ"א ס"ק א.
יב השב"א הובא בחיזו הל' שבת פפ"ו הב"א.
יג דרכי משה ס"ק א. רמ"א ס"א.
יד רבא עירובין צ"ג, סע"א. ובקשושי הב"י ד"ה וכתב הרב דמנה.
טו ר"ן סוף פקח המצניע ד"ה ואמרין אימר דפטר, ובחדושי שם צ"ד, ב ד"ה אימור דפטר. וראה גם לעיל סי' שצ"ג ס"ק ג.
טז סעיף ב, שלא גזרו בזה בכרמלית.
יז סעיף א, שאם המקום פטור הוא למעלה מאור רה"ר גזרו ובכרמלית לא גזרו. ואם הוא דרך איור כרמלית אסור משמעם זה, כדלעיל סי' שצ"ג ס"ה ש"ג.
יח סעיף י"ח, שבהד"ר אסור לצאת ובכרמלית לא גזרו.
יט סעיף ג.

כא רש"י שם ד"ה אסור. לכושי. מ"א ס"ק ה.
כב רש"י שם ד"ה ומן הצנור. לכושי. מ"א ס"ק ה.
כג ת"א שם.
כד סעיף ה. וראה שם סוף ס"ג.

סיומן שנב
א מושנה שם עירובין צ"ג, ב. מור ושילוע ס"א.
ב רש"י שם ד"ה היה קורא. מ"ו ס"ק א.
ג רש"י שם ד"ה גוללו. מור ושילוע שם.
ד דחה בבבל המגאור שם ד"ה הא דתנן הקורא. רא"ש עירובין פ"א ס"ה. מור ושילוע שם.
ה רבה שם צ"ח, א. מור ושילוע שם.
ו רבה שם. רמ"א ס"א. מ"ו ס"ק ב.
ז רש"י שם ד"ה הנדרסת. מ"א ס"ק ב.
ח שבת קכ, א. רמב"ם פ"ג הל"ה. מ"א שם.
ט גמרא שם צ"ג, סע"ב.
י ותמי' ש"א סמ"ב לג קושט מודי (במוצא תפילין שהתירו הולכה פחות פחות מד' אמות). אע"ג דפחות פחות מד' אמות תמיד מכרמלית עין סוף ט"י שו"ע (ס"ג, וכרמלית

הלכות עירובין שנב

תרצו

כמ"ש בסומן (ש"נ) [שמו"ט²⁷] ולכן אסרו מלאכה שאינה צריכה לגופה בכרמלית²⁸ כמ"ש בס"י שיי"א²⁹ והוא הדין³⁰ להוצאה כלאחר יד³¹ וכן כל כיוצא באלו):

ג. היה קורא בו על פי הגג³² שהוא רשות היחיד³³ ונתגלגל (הספר) מירו ראשו האחד עד שלא הגיע לעשרה מפתחים התחתונים הקרובים לארץ גלולו אצלו שאויר מקום פמור הוא³⁴ ואפילו נח על גבי זיו אם אינו רחב ד' הוא גם כן מקום פמור ואפילו אם רחב ד' הוא רשות היחיד³⁵ (או כרמלית³⁶ ע"ד שיתבאר בסומן שג"ג³⁷ ? גם כן אין אסור בהבאתו אותו מכרמלית לרשות היחיד כיון שראשו האחד כידו³⁸ וכמו שיתבאר) אבל אם הגיע ל' מפתחים התחתונים שהם אויר רשות הרבים אם הכתול משופע³⁹ בענין שנת עליו אסור לגללו אצלו גורה שמא יפול כולו שמה ויביאנו אצלו ויתחייב⁴⁰.

ולא אמרו שלא גזרו גורה זו בכתבי הקדש אלא באסקופה שדרך רבים עוברים עליה וזהו בוין גדול שרבים דורסים שם אבל כן שאין דריסת הרגל עוברת שם אע"פ שהספר מוטל כך ברשות הרבים וזהו בוין לו אסור לגלולו אצלו⁴¹ אלא יתפכנו על הכתב⁴² כדי למעט הבוין שכשהכתב מגולה הוא בוין יותר⁴³.

כמה דברים אמורים בשרבים מכתפים על שיפוע הכותל שאו דינו כרשות הרבים וגמרה⁴⁴ כמ"ש בסומן שמו"ה⁴⁵ אבל אם אין רבים מכתפים עליו כרמלית הוא⁴⁶ וככרמלית לא גזרו גורה זו בכתבי הקדש שמוטלים בבוין⁴⁷.

ואם אין הכותל משופע אע"פ שהוא ברשות הרבים ורבים מכתפים עליו כיון שלא נח הספר עליו מותר לגללו⁴⁸ אצלו כל זמן שלא הגיע לארץ⁴⁹ שאין לגזור שמה יפול כולו ויביאנו לפי שאף אם יפול כולו לרשות הרבים ולא ינות שם אלא היא תלוי באויר רשות הרבים מותר לקלוטו מן האויר ולהביאו לרשות היחיד מן התורה⁵⁰ אלא שאסור מדברי סופרים בנפל כולו ובנפל מקצתו לא גזרו במקום כתבי הקדש המוטלים בבוין:

ד. אבל בשאר דברים אפילו לא נפל אלא מקצתו לאויר רשות הרבים ולא נח שם אסור להביאו אצלו אבל אם נפל לאויר כרמלית ולא נח שם מותר להביאו אצלו אם ראשו האחד כידו⁵¹ (והוא הדין שמתר להוציאו לכתחלה לאויר כרמלית⁵²) אם ראשו האחד כידו וזהו ברשות היחיד ואינה פשוטה לחוץ⁵³):

- א. מע"פ ג.
- ב. שבת צד, ב. ר"ן שם.
- כב. ראה שם ס"ב וס"ה שאף במלאכה שאינה צריכה לגופה לא התירו בכרמלית אלא מפני כבוד המת.
- כג. עבט"ז ס"י שני"א. סק"ג. וראה גם לעיל ס"י ערה ק"א סק"ב.
- כד. כדלעיל ס"ה שא ס"ה זסי' שג ס"ג (במומר), שאמור בכרמלית (אם לא במקום מצוה או בהפסד מרובה).
- כה. מושנה שם צו, ב. מור וש"ע ס"ב.
- כו. רש"י שבת ה, ב. ר"ה היה קורא. מ"ז ס"ג.
- כז. מ"ז שם.
- כח. מ"א ס"ק ה.
- כט. תוס' שבת ס"ק ה.
- ל. מע"פ ב.
- לא. תוס' שבת ס"ק ה.
- לב. רבא שם צו, א. מור וש"ע שם.
- לג. רש"י מנשנה שם ד"ה משום שבות, ובשבת ה, ב. ר"ה הגיע ל'.
- לד. גמרא ורש"י שם צו, א. ר"ה הנורמת. מ"ז ס"ב.

לה משנה שם. מור וש"ע שם.
 לו. גמרא שם צו, א.
 לח. חוסי' שבת ה, ב. ר"ה ככותל. מ"א ס"ק ה.
 לז. מע"פ וי.
 לט. מ"א שם.
 מ. תוס' שבת ס"ק ה.
 מא. משנה שם, ובאוקותא גמרא שם צו, ב. ברמלה רבי יהודה היא. מור וש"ע שם.
 מב. ב"י סוף הסימן. לביש ס"ב. וראה רמב"ם הל' שבת פ"ג הכ"ב.
 מג. מ"א ס"ק ה. וראה זבמן יוסף אות ה.
 מד. כן מושנה מ"ח הריטב"א עירובין צמ, ב. ר"ה אמר רב הונא וביי"ט ש"י שני ד"ה וכתב עיר הרשב"א. ע"י שם במ"א ס"ק ב. דמיייר ברה"י ולכן אסור לתחלה וסי' ס"ק ב. וע"י לקטן ס"י שעו סוף ס"ב.
 מה. ע"י ט"י ש"י ש"י. וראה לעיל ס"י שמו"ט (ואם פשט קנסיהו), אף דלא נח, ודבא שאני שרדו ברה"י.